

به نام خدا

آیین نامه ایمنی زیستی دانشگاه علوم پزشکی زنجان

مقدمه

کارکردن در آزمایشگاه بسته به ماهیت نمونه‌های مورد آزمایش، مواد به کار رفته در روش آزمایش، و ابزارهای مورد استفاده می‌تواند متضمن خطرات مختلفی باشد. این خطرات می‌تواند فقط متوجه شخص آزمایش کننده باشد، یا سلامت سایر افراد جامعه را به خطر بیندازد، و یا باعث آلودگی‌های زیست محیطی شود. آگاهی و شناخت این عوامل خطرآفرین و تهدید کننده سلامت، و اندیشیدن تمهیدات و شیوه‌های پیشگیری از بروز مخاطرات مقدمه‌ای برای برقراری نظام ایمنی می‌باشد.

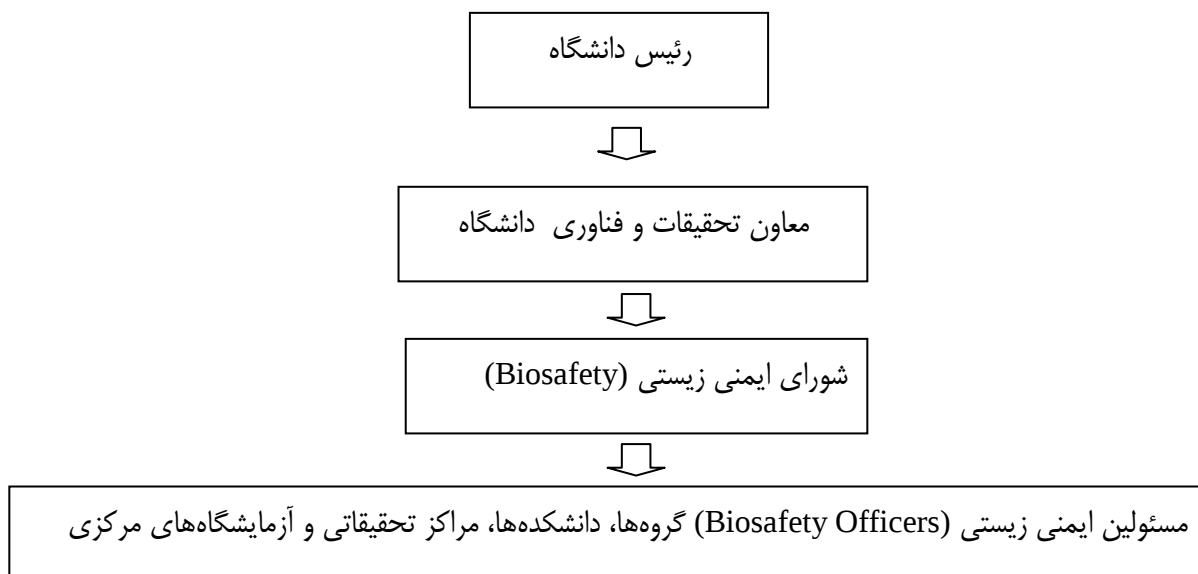
هدف از برقراری سیستم ایمنی در آزمایشگاه‌ها فراهم ساختن شرایط محیط کار به صورتی است که همه کارکنان بتوانند تحت آن شرایط با حداکثر ایمنی ممکن به کار خود ادامه دهند و آزمایشگاه و تجهیزات و مواد موجود در آن وضعیت مطلوب خود را داشته و دچار خسارات مختلف نگردند.

با توجه به اهمیت ایمنی، بهداشت و محیط زیست در محیط‌های تحقیقاتی بویژه دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی زنجان، که رشته‌های متنوع و آزمایشگاه‌های گوناگون در مقاطع مختلف تحصیلی در آن دایر است و نیز تحقیقات آزمایشگاهی بالقوه خطرناک از نظر فیزیکی، شیمیایی و بیولوژیکی انجام می‌شود، شورای ایمنی زیستی دانشگاه علوم پزشکی زنجان، بعنوان یک مرجع برای سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی، نظارت و ارزیابی در این زمینه تشکیل می‌شود. سایر جزئیات مربوط به شکل‌گیری این شورا به شرح زیر می‌باشد.

ماده ۱: هدف

ارتقاء ضریب ایمنی فعالیت‌های تحقیقاتی، آموزشی متنوع و اهتمام در جهت پیشگیری از خطرات احتمالی ناشی از انجام آزمایش‌های مختلف فیزیکی، شیمیایی و بیولوژیکی و حفظ بهداشت و سلامت افراد و محیط زیست با بکار بستن شیوه‌های علمی و استاندارد در سطح ملی و بین‌المللی

ماده ۲: ساختار اجرایی

ماده ۳: شورای ایمنی زیستی دانشگاه

- اعضا شورای ایمنی زیستی عبارتند از:
- سه نفر عضو هیأت علمی مرتبط از گروه های مختلف دانشگاه با پیشنهاد معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه و با ابلاغ رئیس دانشگاه،
- یک نفر عضو هیأت علمی به عنوان نماینده از هر دانشکده و مراکز تحقیقاتی که بعنوان مسؤل ایمنی زیستی دانشکده، مرکز تحقیقاتی و با ابلاغ رئیس دانشگاه تعیین خواهد شد.
- یک نفر از اعضا به عنوان دبیر شورا با پیشنهاد معاون تحقیقات و فناوری و با ابلاغ رئیس دانشگاه تعیین خواهد شد.

ماده ۴: وظایف و اختیارات دبیر شورا

- تعیین دستور جلسات شورا و تدوین صورتجلسات،
- پیگیری مصوبات شورا
- پیگیری اعتبارات لازم مربوط به مصوبات شورا
- رفع مشکلات و مجهز نمودن آزمایشگاهها به سیستمهای ایمنی و غیره وظیفه دبیر
- تهیه گزارش عملکرد دوره ای از دانشکده ها و مراکز تحقیقاتی

ماده ۵: وظایف شورا

- الف) تدوین و تصویب آئین نامه های مرتبط با ایمنی زیستی برای گروه ها، بخش ها، آزمایشگاه ها و دانشکده های تابعه دانشگاه
- ب) ایجاد هماهنگی و تأمین امکانات لازم و بستر سازی جهت اجرای مصوبات شورای ایمنی زیستی
- ج) تدوین و راه اندازی دوره های آموزشی ایمنی زیستی برای گروه های مختلف دانشگاه مانند نیروهای خدماتی، تکنسین ها، اساتید، دانشجویان و کارمندان متناسب با فعالیتهای اجرایی آنها در آزمایشگاه ها و محیطهای کاری
- د) نظارت بر اجرای آئین نامه های مصوب شورای ایمنی زیستی
- ه) تدوین سیاست های مرتبط با ارتقاء دانشگاه در زمینه های ایمنی و محیط زیست از طریق اجرای دستورالعمل های مدون
- ز) تأیید ساختار فیزیکی آزمایشگاه های جدید از نظر رعایت اصول ایمنی زیستی قبل از شروع فعالیت در آن آزمایشگاه.
- ح) پیشنهاد موارد اصلاحات فیزیکی و یا فعالیتی مورد نیاز در راستای اجرای ایمنی زیستی بهتر به ریاست واحدهای تابعه

ماده ۶: مسئولین ایمنی زیستی (Biosafety Officer) دانشکده ها، مراکز تحقیقاتی و آزمایشگاه های مرکزی

- از میان اعضای هیأت علمی و با پیشنهاد ریاست دانشکده، رئیس مرکز تحقیقاتی یا پژوهشکده و تأیید شورای ایمنی زیستی دانشگاه و ابلاغ رئیس دانشگاه به عنوان مسئولین ایمنی زیستی Biosafety officer منصوب می گردند.

ماده ۷: وظایف مسئولین ایمنی زیستی:

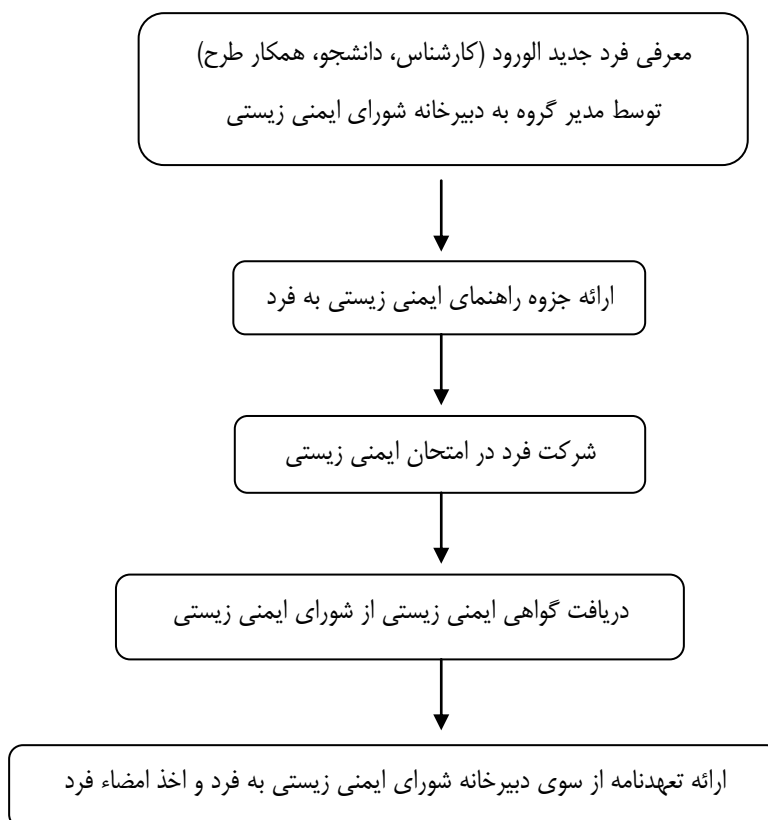
- الف) انجام امور اجرایی برگزاری دوره‌های آموزشی ایمنی زیستی
- ب) ارائه پیشنهادات لازم برای تصویب در امور ایمنی زیستی به این شورا
- ج) نظارت مستمر بر اجرای آئین‌نامه‌های مصوب شورا در گروه‌ها، بخش‌ها و آزمایشگاه‌ها و مرکز تحقیقاتی یا پژوهشگاه‌ها
- د) ثبت کلیه حوادث و گزارش و پیگیری تخلفات و ارائه نتایج به شورا
- و) تدوین موضوعات Biosafety مرتبط با آزمایشات اختصاصی و در رابطه با فعالیت‌ها
- ز) اجرای آموزشهای ایمنی عمومی و اختصاصی (عملی - تئوری) برای کارکنان و دانشجویان جدیدالورود (قبل از ثبت پروپوزال در سمات) طبق روند زیر :
- ۱- ارائه جزوه «راهنمای ایمنی زیستی آزمایشگاه» و جزوه «ایمنی اختصاصی» گروه/مرکز تحقیقاتی به کارکنان و افراد جدیدالورود که از سوی استاد راهنما به معاونت پژوهشی دانشکده معرفی می‌شوند.
- توضیح) جزوه ایمنی اختصاصی هر گروه با مسئولیت رئیس گروه و همکاری اعضای هیأت علمی و مسئول ایمنی تهیه می‌شود و شامل موارد ایمنی در خصوص فعالیت‌ها و میکروارگانیسم‌های اختصاصی گروه می‌باشد.
- ۲- گرفتن تعهد از افراد مبنی بر داشتن آگاهی کامل از مفاهیم جزوه ایمنی عمومی و اختصاصی و رعایت آن در موقع فعالیت و حضور در آزمایشگاه، مطابق فرم پیوست.
- ح) تشکیل پرونده ایمنی برای کارکنان و پیگیری اقدامات مرتبط با آن از قبیل انجام واکسیناسیون‌های ضروری.

این آئین نامه در جلسه هیئت رئیسه دانشگاه مورخ مطرح و به تصویب رسید.

دکتر علیرضا بیگلری

رئیس دانشگاه

**فلوچارت برگزاری دوره‌های آموزشی ایمنی زیستی برای دانشجویان داروسازی،
دندانپزشکی، تحصیلات تکمیلی و دانشجویان پزشکی که پایان نامه مرتبط با علوم پایه
انتخاب می‌کنند.**

توضیحات:

- تا قبل از شرکت در کارگاه ایمنی زیستی، فرد جدیدالورود حضور فیزیکی در آزمایشگاه دارد و اجازه کار عملی ندارد.
- تصویری از گواهی ایمنی زیستی و تعهدنامه دانشجویان به معاونت پژوهشی دانشگاه توسط مدیر گروه ارسال می‌شود.
- دانشجویان قبل از شروع آموزش در آزمایشگاه‌ها جزوه راهنمای ایمنی زیستی را از مسئول ایمنی گروه/آزمایشگاه دریافت و مطالعه می‌نمایند و تعهدنامه را امضاء می‌کنند.

بسمه تعالی
(فرم تعهد نامه)

شماره:

تاریخ:

اینجانب تأیید می‌نمایم که اصول ایمنی مندرج در جزوه راهنمای ایمنی زیستی آزمایشگاه را مطالعه نموده و ضمن رعایت کلیه موارد ایمنی مطروحه در تمام مراحل کاری و ساعات حضور در آزمایشگاه، مسئولیت هر گونه حادثه ناشی از قصور و اشتباهات خود را پذیرفته و پاسخگو خواهم بود.

امضاء دانشجو - تاریخ

(فرم گواهی شرکت در کارگاه ایمنی زیستی)

بسمه تعالی

شماره :

تاریخ:/...../۱۳.....

بدین وسیله گواهی می شود سرکار خانم/جناب آقای در کارگاه آموزشی
ایمنی زیستی که در تاریخ/...../۱۳ در دانشکده به مدت ساعت برگزار گردید، شرکت نموده
و نمره قبولی را دریافت نموده اند.

دکتر.....

مدرس کارگاه

دکتر.....

رئیس شورای ایمنی زیستی

دکتر سقراط فقیه زاده

معاون پژوهشی

لیست اعضای شورای ایمنی زیستی دانشگاه

ردیف	نام و نام خانوادگی	محل کار	تلفن داخلی	E-mail
۱				
۲				
۳				
۴				
۵				
۶				
لیست اعضای کمیته آموزش شورای ایمنی				
۱				
۲				
۳				
۴				
۵				
لیست مسئولین ایمنی زیستی آزمایشگاهها و بخشها				
۱				
۲				
۳				
۴				
۵				